

REUTERS

pus d'operacions corporatives per millorar el resultat consolidat.

En tercer lloc l'efecte palan-

“Els excessos financers i l'especulació d'aquests últims anys d'abundància de liquiditat poden amplificar els efectes de la crisi xinesa”

com està presentada, requereix algunes clarificacions perquè es pugui entendre completament, ja que no parla de sobre quina referència es calcula l'augment del 18%, ni diu si la relació entre el consum i l'augment de probabilitat és lineal (que voldria dir que un consum de 300 grams diaris es correspon amb una probabilitat del 108%), ni durant quant de temps s'ha de produir el consum diari. A més, des d'una perspectiva més tècnica, seria convenient

“Cal fer una divulgació com més objectiva millor dels resultats de la recerca per evitar malentesos i angioixes”

quejament ha implicat que els accionistes augmentin el seu guany com a resultat dels baixos tipus d'interès. Així la rendibilitat financera obtinguda s'aconsegueix en principi per la mateixa productivitat de l'empresa. Però també s'obté un rendiment addicional per l'ús dels diners aliens a un cost mínim, que, invertit en projectes amb una rendibilitat superior al seu cost, genera un guany financer.

Com a últim exemple, es constata que des del 2010 les empreses americanes han destinat més de 3,3 bilions de dòlars en la recompra de les seves pròpies accions (no és una casualitat que el seu import sigui similar a la injecció de liquiditat de l'expansió quantitativa de la Reserva Federal dels Estats Units). Aquesta operació té com a objectiu disminuir el nombre de títols en circulació. Això implica que el mateix benefici es reparteixi amb un menor nombre d'accions, i que augmenti així la rendibilitat per acció i com a conseqüència el seu preu de cotització. El problema no rau en l'operació per si mateixa, sinó a haver perdut una oportunitat per invertir aquests recursos en actius productius (CAPEX) que en el futur generarien, de forma més ortodoxa, més valor a l'accionista.

La crisi de l'economia xinesa pot ser el pretext d'una primera correcció a la baixa dels mercats. Tot i això, aquesta es veuria amplificada com a conseqüència dels excessos financers i l'especulació d'aquests últims anys per l'abundància de liquiditat. A cada crisi financera se li dona una justificació de per què s'ha produït; és el cas de les empreses *punt.com*, les hipoteques *subprime*, la crisi del petroli o l'evolució de l'economia de la Xina. Tot i això, no s'ha d'oblidar que les brusques caigudes dels mercats sempre són conseqüència dels excessos financers del passat. Com deia Mark Twain, la història no es repeteix, però rima.

presentar un interval de confiança per a l'esmentat 18%. Aquestes consideracions limiten l'afirmació de la IARC, a banda que ens fa difícil poder establir quin seria un consum de carn acceptable a fi de no contreure riscos importants.

En conclusió, cal fer una divulgació com més objectiva millor dels resultats de la recerca per evitar malentesos i angioixes; ara bé, el fet que la carn vermella i la carn processada es trobin en els grups on se'ls ha situat a les llistes de la IARC és una mala notícia i és especialment preocupant si tenim en compte els creixents hàbits de consum d'aquests tipus d'aliments a les societats occidentals. De tota manera, cal fer cas de les recomanacions dels especialistes en alimentació que apunten no a un consum zero, sinó a un consum més moderat.

ESCRIT CONJUNTAMENT AMB LUCINIO GONZÁLEZ, PROFESSOR D'ESTADÍSTICA DE LA IQS SCHOOL OF MANAGEMENT

Política i economia

FRANCESC RAVENTÓS

EXDEGÀ DEL COL·LEGI D'ECONOMISTES DE CATALUNYA

La lluita entre el poder polític i el poder econòmic per influir i beneficiar-se de la governança de la societat ha estat una constant en la història de la humanitat. En les darreres dècades la globalització i les noves tecnologies han portat que el món de l'economia i les finances sigui global, mentre que les polítiques emanades dels parlaments, governs i institucions són nacionals. Actualment el desequilibri entre el poder econòmic i el poder polític és immens.

Les grans corporacions financeres, els consorcis empresarials globals i les grans fortunes conformen aquest poderós món de l'economia i les finances. Els seus gestors han adquirit una enorme capacitat per influir en la política. Tot plegat està portant a la concentració en poques mans de la riquesa i del poder i a un enorme augment de la desigualtat.

Per posar un exemple: Volkswagen, un grup que està d'actualitat, és el productor europeu d'automòbils més important. L'any 2014 donava feina a 592.000 persones i va facturar 200.000 milions d'euros, equivalent al PIB anual de Catalunya. Podeu imaginar com ha d'atendre la Generalitat de Catalunya, o el Govern espanyol, qualsevol petició de Volkswagen?

Són moltes les veus que denuncien l'augment de la desigualtat. El premi Nobel Joseph Stiglitz ha publicat el llibre *La gran brecha*, que explica la desigualtat creixent entre l'1% de la població i la resta. L'economista Thomas Piketty es pregunta: és sostenible un model econòmic que permet que des de la crisi del 2007 fins al 2014, el 95% de l'augment del PIB dels Estats Units hagi anat a parar a l'1% dels americans més rics?

La mala distribució dels beneficis del creixement econòmic no és tan sols un problema moral i de justícia social, esdevé també un problema econòmic. La reducció del poder adquisitiu de les classes mitjanes i populars limita la demanda agregada de productes i serveis, manté una elevada taxa d'atur i augmenta les tensions socials. És el que està passant

La mala distribució dels beneficis del creixement econòmic no és tan sols un problema moral i de justícia social, és també un problema econòmic”

a l'economia europea, que està estancada per manca de demanda.

En ple segle XXI, en una societat moderna i democràtica, no s'havia pensat mai que un nombre tan reduït de ciutadans tindrien tant de poder per augmentar la seva riquesa i privilegis, i que el sistema financer estaria tan allunyat de l'economia real.

CORREGIR LA DESIGUALTAT

Per activar l'economia, s'està imposant un nou debat centrat en la necessitat de corregir la creixent desigualtat i a posar forts límits a l'actual sistema financer. En el debat, en el qual s'han afegit personalitats públiques rellevants, sorgeixen propostes sorprenents. Martin Wolf, cap dels economistes del diari conservador *Financial Times*, afirma que es creia que les recessions eren el resultat de xocs externs i ara es veu que les crisis les genera el mateix sistema. Diu que el problema no és tant de l'economia, sinó de la capacitat del poder econòmic i financer per imposar

S'han de posar límits al capital financer especulatiu, i cal formalitzar un 'contracte social' a escala europea”

els seus privilegis. Wolf fa algunes propostes xocants, venint d'un economista liberal. Opina que s'haurien de limitar les transaccions financeres internacionals; desintegrar els grans grups financers per evitar que fossin *too big to fail*, o redistribuir la renda posant un fort impost sobre les rendes altes i sobre la riquesa.

Ja es veu clar que cal un nou model de capitalisme sensible a les necessitats de tota la societat. El model econòmic liberal actual que impulsa el creixement del consum basat en un major endeutament, l'especulació i una distribució injusta dels beneficis del treball de tots no pot continuar com a model.

Ateses les dificultats per introduir canvis a escala global, cal centrar les propostes a escala de la Unió Europea. En aquest sentit apuntaria algunes línies d'actuació: necessitem una Unió Europea forta i unida i un model econòmic modern, competitiu, basat en la societat del coneixement. Els beneficis del creixement econòmic s'han de distribuir més justament. Per garantir un servei públic de qualitat i infraestructures productives es necessiten més recursos públics. S'han de posar límits al capital financer especulatiu. I cal formalitzar un *contracte social* a escala europea.

El repte dels ciutadans consisteix a aconseguir que es recuperi l'harmonia entre la política i l'economia i per harmonia hem d'entendre que la preeminència correspon a la política, però aquesta ha de tenir en compte la realitat socioeconòmica.

De voler mantenir l'estatu quo actual i fer que tot segueixi igual, es pot entrar en una espiral d'inestabilitat que obre la porta a conseqüències imprevisibles.

Són moments de canvi que exigeixen serenitat, generositat i elevades dosis d'intel·ligència, de manera que el poder polític i la democràcia situïn l'economia al servei de tots seus ciutadans.

Es veu clar que cal un nou model de capitalisme

BRENDAN MCDERMID / REUTERS